

*Etelä-Suomen A-kiltojen
aluetapaaminen 27.8.2016
Espoon A-killan saarimökillä
(Tvijälp, Espoon Westend)*

Avaus ja päivän kulku

Espoon A-killan Hannu Gustafsson toivotti tervetulleeksi saarimökille. Hän kertoi A-killan jäsenten virkistyskäyttöön tarkoitetun mökin historiasta ja merkityksestä. Myrskyn uhka tai puuskittainen tuuli eivät haitanneet, paikalla oli 30 osallistujaa yhteensä seitsemästä A-killasta ja A-Kiltojen Liitosta. Osa A-kiltalaisista lähti tutustumaan saareen ja sen monimuotoiseen luontoon kävellen, osalla aamupäivä kului A-kiltatuttujen kesken kuumisten vaihtoon mökin aurinkoisella terassilla. Lounaan jälkeen ryhdyttiin yhteisten teemojen käsittelyyn.

”Oikein hoidetut”

Järjestökoordinaattori Noora Nieminen avasi keskustelua tulevan syksyn ajankohtaisista teemoista, ”vaikuttava kohtaaminen päihdetyössä” A-kiltaseminaarista sekä ehkäisevän päihdetyön teemaviikosta, jossa tänä vuonna keskiössä ovat hyvät käytännöt, joiden avulla ehkäistään ja vähennetään päihdehaittoja sekä edistetään hyvinvointia.

A-kiltaseminaari on perinteinen, joka toinen vuosi järjestettävä avoin A-kiltatiedolla vaikuttamisen seminaari, joka on avoin sekä A-kiltalaisille, että yhteistyökumppaneille. Tänä vuonna A-kiltaseminaarissa (21.10.) nostetaan esiin kokemusasiantuntijuuden osaa päihdetyössä ja samalla muistuttaa ammatillisen päihdetyön arvosta. Viime vuosina esimerkiksi laitoshoidtoa on vähennetty ja perinteisiä toipumispolkuja katkennut. Erilaisissa yhteiskunnallisissa ohjelmissa painotetaan päihdetyön tuloksellisuutta sekä vaikuttavuuden osoittamista. Kysymys kuuluu, miten todistetaan, että päihdetyö kannattaa? Ja millainen päihdetyö? Päihdetyö voi olla myös tekijälleen raskasta ja siitä ei aina saa ansaittua kiitosta. Vaikka toipuminen ei ole työntekijän ansioita, on avulle tarvetta, tietävät A-kiltalaiset. Keskustelussa nousi esiin se, että A-kiltalaiset mielellään kiittävät ja pitävät yhteyttä entisiin päihdetyöntekijöihin, jotka ovat heitä toipumispolulla ohjanneet.

Ehkäisevän päihdetyön teemaviikkoa vietetään viikolla 45. Vaikka A-killat eivät ole perinteisiä ennalta ehkäisevän päihdetyön yhdistyksiä, kohdistuu A-kiltojen toiminta haittoja kohdanneiden auttamiseen ja lisähaittojen ehkäisyyn. A-kiltojen toipumista, hyvinvointia ja terveyttä edistävä vapaaehtois- ja vertaistukitoiminta voidaankin katsoa olevan myös ehkäisevää työtä, joskin siinä on vahvempi ”korjaava työote”. A-killoissa on joka tapauksessa valtavasti kokemustietoa siitä, miksi päihdeiden käytön puheeksi otto esimerkiksi sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaiselta kannattaa.

Tässä muutamia A-kiltalaisten terveisiä päihdetyötä tekeville

”Lääkäri otti päihteidenkäyttöni puheeksi ottamatta itse kantaa.

Se sai ajattelemaan ja toipumisen tielle.”

”Päihdetyöntekijä otti korvasta kiinni ja vei ryhmään.”

”Silloin, kun olin heikoimmillani, terveydenhuollon henkilökunta kohteli kuin ihmistä.”

”Työterveyshoitaja kysyi: vieläkö juot?

Se sai itkemään ja myöntymään ongelman edessä.”

”Tervalammelle (Tervalammen kartanon kuntoutuskeskus) kiitos, että olen tässä.

Työntekijä ohjasi sieltä myös A-kiltaan.”

”Kiitos, että uskalsit koskettaa.”

Lisätietoa ehkäisevän päihdetyön teemaviikosta www.kysyminenkannaattaa.fi
A-kiltaseminaarin kutsu julkaistaan www.a-kiltojenliitto.fi/tapahtumat/a-kiltaseminaari

Viestejä päihdetyöstä

A-kiltapaikkakunnilla on vaihtelevin muodoin toteutetut päihdetyön palvelut. Kotikatkot ovat yleistyneet ja herättivät A-kiltalaisissa pohdinta, ovatko ne toimiva hoitomuoto? Laitoshoidon saatavuus huolettua, tuoreessa muistissa on esimerkiksi Mainiemen kuntoutuksen loppuminen. Toisaalta matalan kynnyksen avun koetaan parantuneen. Esimerkiksi Vantaan kaupunki aloittaa ”walk in” mielenterveys- ja päihdepalvelun, ilman lähetettä tai ajanvarausta kahdelta terveysasemalta löytyvä palvelupiste. Uusia terveys- ja hyvinvointikeskuksia rakennetaan ja avataan (ainakin Helsinki ja Järvenpää). Myös kokemusasiantuntijan vastaanottotoiminta jatkunee sitä tarjoavilla paikkakunnilla/terveysasemilla. Hyviä kokemuksia on myös ryhmämuotoisesta, kokemusasiantuntijan ja ammattilaisen yhdessä ohjaamasta toiminnasta päihdetoipumisen edistämiseksi.

Ajankohtaista A-killoista

A-kiltojen perinteisiin tietomestaruuskisoihin (17.9). osallistuminen tapahtuu WhatsApp-sovelluksen avulla yhtäaikaisesti ympäri suomea! Hollolan A-kilta järjestää kuitenkin Etelän A-killoille mahdollisuuden kokoontua kisailemaan ja jännittämään tuloksia yhdessä! A-kiltaan voi saapua kisa-aamua kello 10 alkaen (Mallasharjuntie 3, Hollolan kaupungin entinen varikko). Hollolan A-kiltaa kuuluu hyvää, jäsenmäärä on vakiintunut noin 50 ja päiväkeskuksessa käydään ahkerasti. Kesä on ollut vilkas myös retkeilyn ja yhteistoiminnan merkeissä. A-kilta on mukana tämän syksyn asunnottomien yön tapahtumassa.

Asikkalan A-killassa vietettiin yhdistyksen 10-vuotisjuhlaa kuluneella viikolla ja tapahtuma onnistui yli odotusten. Yhdistyksessä on painatettu omat T-paidat ja toiminnalle on haettu positiivista julkisuutta. Uutena toimintamuotona A-killassa on aloitettu hävikki-ruoan jakaminen, mikä onkin tuonut uusia kiinnostuneita mukaan. A-killasta osallistutaan aktiivisesti A-Kiltojen Liitto ry:n koulutuksiin ja paikallinen kehittämispäivä on tulossa. Toiminnassa nähdään paljon kehittämisen mahdollisuuksia ja A-kiltatoiminnassa halutaan vahvistua. Etenkin naisten keskinäistä vertaistukitoimintaa toivotaan.

Kirkkonummen A-killassa on vuodesta 1993 lähtien kokoontunut teemaryhmä säännöllisesti. Toipumista tukeva ryhmä käsittelee mm. vuorovaikutus- ja tunnekysymyksiä. Syyskuulla käynnistyvät uudelleen myös toiminnalliset ryhmät; räpylä, keilaus, sulkapallo jne. A-kilta on esillä Kirkkonummipäivillä. Jäsenmäärä yhdistyksessä vakiintunut n. 50.

Vantaan A-killassa on havaittu jäsenmäärässä hienoista kasvua ja ryhmätoimintaa on jälleen syksyn tullen enemmän tarjolla, sekä toiminnallisia, että keskusteluryhmiä. Toipujien monipuolisuus ja erilaiset tarpeet pyritään parhaimman mukaan huomioimaan. A-killassa on jatkettu 40 v juhlintaa, tulossa vielä paikalliset juhlat yhteistyökumppaneille. A-killasta ollaan myös lähdössä A-kiltavierailulle Turkuun.

Lopen A-killassa toiminta on pientä, mutta vakiintunutta. Räyskälän leiri A-kiltalaisille on yhdistyksen suurin vuosittainen ponnistus. Tapahtuma järjestettiin jälleen tänä kesänä ja on saanut runsaasti kiitosta. Helsingin A-kilta on mukana Räyskälän leirin toiminnallisen sisällön järjestämisessä ja tapahtuma ollaan uusimassa jälleen 2017! Lopen A-killan päiväkeskus on auki aamupäivisin ma-ke, jolloin mahdollisuus myös ruokailla. Yhdistys on jakanut myös hävikkiruokaa, joskin sen määrä on vähentynyt.

Helsingin A-killassa on positiivinen haaste, kun yhdistyksen vapaaehtoiset ovat edenneet elämässä eteenpäin ja Malmin yhteisön vapaaehtoisvoimin jatkettavia aukioloaikoja ei ole pystytty kesän aikana järjestämään. Oma toimintaa onkin tiivistetty, joskin kävijämäärässä on +10% nousu viime vuoteen verrattuna. Helsingin kaupungin päihdetyöstä ohjataan A-kiltaan ja Tervalammen kartanolta järjestetään kyyditykset kiltailtaan keskiviikkoisin. Retkitoiminta on ollut vilkasta ja yhteistyökumppaneiden toiminta täydentää toipujille tarjolla olevaa tukea Malmilla. A-killan organisaatiomuutoksessa 1.8. Jouni Hotti aloittaa yhdistyksen toiminnanjohtajana ja Leni Palenius siirtyy yhdistyksen talousasioista vastaavaksi.

Espoon A-killan Leppävaaran päiväkeskus on auki arkisin klo 11-16. Vaikka kesällä osa toiminnasta on siirtynyt Tvijälpin mökille, päivittäin kävijöitä on Leppävaarassakin noin 15. Ryhmätoiminta on osoittanut Espoossa hiipumisen merkkejä, toimintaa pyritään kuitenkin kehittämään jatkuvasti. A-kilta on yhtenä jäsenenä Espoon Järjestöjen yhdistyksessä, joka osaltaan pyrkii edistämään paikallista yhdistystoimintaa. Espoossa ViaDia järjestää ruoka-apua vähävaraisille, A-kilta osallistuu tarjoamalla tilat heidän käyttöönsä.

Keskusteltiin A-kiltojen ruoanjaosta. Yleensä sillä tarkoitetaan kauppojen hävikkiruonan, eli viimeistä myyntipäivää lähestyvien tuotteiden lahjoittamista A-killan jaettavaksi ruokaa tarvitseville. A-kilta järjestää asianmukaiset ruoan haut ja organisoii jakamisen. Läheskään jokaisessa A-killassa ei tällaista toimintaa, tarvetta tai edellytyksiäkään sille ole, eikä sen katsota olevan A-killan perustoimintaa. Hyviä kokemuksia ruoanjaosta on, että samalla on hakijoille kerrottu A-kiltatoiminnasta ja päihdetoipumisen mahdollisuudesta. Hyvä neuvo on laittaa ruoan mukaan A-killan esite ja kertoa aina, että A-kilta on päihdetoipujayhdistys, jossa on tarjolla vertaistukea ja päihdeetöntä toimintaa.

Yhteisiä asioita

A-kiltojen yhteisiä kesäpäiviä vietettiin 2.-3.7.2016, jolloin Kaisankodille Espooseen oli kerääntynyt 17 eri A-killan edustajat ympäri Suomen juhlimaan samalla Helsingin A-Kilta ry:n 50 vuotta ja Vantaan A-killan ry:n 40 vuotta. Kesäpäivillä ratkottiin myös A-kiltojen perinteinen saappaanheiton mestaruuskisa sekä tänä vuonna ensimmäisen kerran järjestettyyn liikuntahaaste Sporttivarttiin osallistuneiden A-kiltojen kesken suoritetun arvonnän voitto. Liikuntahaasteeseen 2016 otettiin osaa kymmenestä etelän A-killasta. A-kiltojen määrällä mitattuna etelä oli aktiivisimmin mukana, mutta osallistuneiden A-kiltalaisten sekä varttien määrässä jäätin hieman lännen aktiivisuudesta. Etelästä osallistui 106 eri A-kiltalaista, mikä vastaa n. 15% alueen A-kiltojen jäsenmäärästä. Etelän A-kiltalaiset keräsivät kampanja-aikana yhteensä 14 158 varttia = 147 vuorokautta liikkumista! Liikuntahaasteen kokemuksia on jaettu fb:ssa ja toimintajaosto toivoo kokemusten vaihtoa etenkin haasteen aikana kokeilluista eri liikuntamuodoista sekä hyvistä vaikutuksista!

A-kiltatoiminnan tulevaisuus teemakeskustelujen sisältöä ja keskustelutarjan kulkua on avattu A-Kiltojen Liitto ry:n jäsenkirjeen 2-2016 mukana A-kiltoihin postitetussa liitteessä sekä kahdessa Vesiposti 2-2016 kirjoituksessa. Keskustelun yhteisestä A-kiltatoiminnan tulevaisuudesta toivotaan jatkuvan A-killoissa. Tarkoituksena on, että tulevaisuuteen vauraudutaan, ei vain ajauduta sinne. A-Kiltojen Liitto ry:n syys- ja kevätkokouksissa tehdään strategiset päätökset. Myös A-kiltojen omissa jäsenkokouksissa, oman yhdistyksen tulevaisuus (ja toiminnan kehittäminen) kannattaa ottaa tavoitteelliseen keskusteluun.

Etelä-Suomen A-kiltoja A-Kiltojen Liiton hallituksessa edustava Raija Salin kertoi, että A-Kiltojen Liitto ry:n syyskokous pidetään 23.10. syyspäivien yhteydessä Jyväskylässä. Kokouksessa A-killat tekevät mm. luottamushenkilövalintoja. Nykyisen liiton hallituksen puheenjohtajan kausi päättyy ja syyskokouksessa käydään puheenjohtajavaalit (tarvittaessa myös hallitusta täydentävä varapuheenjohtajavaali). Ehdolla uudeksi puheenjohtajaksi ovat nykyinen hallituksen varapuheenjohtaja Matti Moilanen (Ylä-Kainuun A-killan ry) sekä viestintäjaoston puheenjohtaja Hannu Gustafsson (Espoon A-killan Hykaa ry). Molemmilla ehdokkailla on kokemusta A-Kiltojen Liitto ry:n luottamustehtävistä. Aluetapaaamisessa paikalla ollut Hannu Gustafsson kertoi omasta taustastaan, vahvuuksistaan ja kiinnostuksestaan ko. luottamustehtävään.

Syyspäiville (22.-23.10.) on mahdollisuus saapua jo edellisenä päivänä ja osallistua myös edellä mainittuun A-kiltaseminaariin. Kutsut tapahtumiin lähtevät A-kiltoihin pian ja löytyvät myös A-Kiltojen Liiton nettisivuilta. Syyskokouksessa A-killat päättävät myös liiton vuoden 2017 toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta. A-Kiltojen Liiton toiminta- ja talousarvio on ehdollinen Raha-automaattiyhdistyksen rahoituspäätökselle. RAY (tuleva Veikkaus) on A-Kiltojen Liitto ry:n toiminnan rahoittaja. A-Kiltojen Liitto ry hakee vuodelle 2017 saman suuruista rahoitusta kuin 2016, johon kuuluisi myös A-killoille edelleen kohdennettava jäsenjärjestöavustus.

A-Kiltojen Liitto ry:n aluetyötä vuonna 2017

Aluetapaamisten sisältö perustuu A-kiltatoiminnan tarpeisiin. Niissä toteutuu A-kiltojen keskinäinen vertaistuki ja yhteisistä asioista sopiminen sekä hyvin käytäntöjen jakaminen (kehittäminen). Ne ovat mahdollisuus tutustua A-kiltalaisiin ja A-kiltatoimintaan omaa yhdistystä laajemmin. Aluetapaamisissa ei unohdeta virkistymistä. Tavoitteena on, että A-killat ja A-kiltalaiset muodostavat toisiaan tukevan ja kannustavan verkoston.

Tässä aluetapaamisessa päätettiin järjestää vuoden 2017 aluetapaamiset seuraavasti: Aluetapaaminen I **4.3.** (perinteisesti järjestetty hoitopaikkayhteistyössä) ja Aluetapaaminen II **5.8.** (rennompia kesätapahtumia) sekä Aluetapaaminen III **2.12.** (pikkujouluohjelmalla yms. täydennetty).

Periaatteena on pidetty, että tapaamiset kiertävät A-kiltapaikkakunnittain. Vuosina 2013-2016 tapaamisia on järjestetty paikkakunnilla (ei leirit): Vantaa, Hollola, Helsinki/Tervahampi, Inkoo, Järvenpää/Päihdesairaala, Asikkala, Hyvinkää/Ridasjärvi, Espoo ja Karjaa. Alueellisia koulutuspäiviä ja puheenjohtajien vertaistukitapaamisia on järjestetty myös Lohjalla, Nurmijärvellä, Riihimäellä, Lopella ja Lahdessa.

Vuoden 2016 viimeisessä etelän aluetapaamisessa **10.12.** päätetään v. 2017 aluetyönä järjestettävien tapahtumien kohteet/paikkakunnat. Tapahtumien isännöinnistä kiinnostuneet A-killat voivat ottaa etukäteen yhteyttä järjestökoordinaattoriin, kaikki ehdotukset käsitellään. Sovittiin jo, että järjestökoordinaattori kysyy 4.3. aluetapaamiseen Lapinlahden Lähdetä, joka on Helsingissä vanhassa Lapinlahden sairaalassa toimiva mielen hyvinvoinnin ja kulttuurin tapahtumapaikka.

Muita A-Kiltojen Liiton aluetyönä järjestettäviä tapahtumia v. 2017 Etelä-Suomessa ovat: A-kiltojen työntekijöille ja luottamushenkilöille järjestettävä seminaari (Tampere 27.1.), alueellinen koulutuspäivä (5.5. Kerava) sekä A-kiltojen puheenjohtajien vertaistukitapaaminen (1.6. paikka auki).

Kun yhteisten tapahtumien aikataulut ovat hyvissä ajoin tiedossa, ne voidaan huomioida A-kiltojen omassa toiminnan suunnittelussa päällekkäisyyksiä välttäen. A-kiltojen kannattaa huomioida talousarvioissa ja toimintasuunnitelmassa myös jäsenistönsä koulutustarpeet ja A-Kiltojen Liitto ry:n koulutustarjonta.

Palautteja ja kiitokset

Tapahtuma oli kaikin puolin onnistunut, tästä kertovat myös palautteet (22 kpl), jotka ylsivät kaikin osin lähelle kiitettävää. Kehitettävääkin toki on ja seuraavassa aluetapaamisessa on tarkoitus keskustella odotuksista tulevien tapaamisten osalta. Yksi päätettävä asia on myös, halutaanko aluetapaamisten kautta hakea julkisuutta A-kiltatoiminnalle.

Iso kiitos kaikille osallistujille ja Espoon A-kiltalaisille lämpimästä vastaanotosta, turvallisista merimatkoista, saunan lämmityksestä ja maittavista tarjoiluista!

Keskustelun kirjasi
Järjestökoordinaattori Noora Nieminen